

Słupsk, 06.08.2021r.

dr hab. Andrzej Urbanek, prof. AP

Akademia Pomorska w Słupsku

**Recenzja rozprawy doktorskiej autorstwa mgr. Artura Winnickiego
pt. „UWARUNKOWANIA SŁUŻBY ZESPOŁÓW DYŻURNYCH I ORGANIZACJI
STANOWISK KIEROWANIA W POLICJI”,**

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie,

Szczytno 2021 (s. 276)

Promotor: dr hab. Jacek Dworzecki

1. Podstawa dokonania recenzji

W oparciu o Uchwałę nr 172/IV/2021 Senatu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 25 maja 2021 r., przedstawiam recenzję rozprawy doktorskiej Pana mgr. Artura Winnickiego, której promotorem jest dr hab. Jacek Dworzecki.

Oceniając powyższą rozprawę doktorską kierowałem się kryteriami zawartymi w ustawie z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1789, ze zmianami, w związku z art. 179 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dz. U z 2018, poz. 1669).

Podstawą mojej oceny była rozprawa doktorska autorstwa mgr. Artura Winnickiego pt. „UWARUNKOWANIA SŁUŻBY ZESPOŁÓW DYŻURNYCH I ORGANIZACJI STANOWISK KIEROWANIA W POLICJI”, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2021. Stwierdzam, że przedłożona do oceny rozprawa pozwala na dokonanie jej recenzji, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Sylwetka mgr. Artura Winnickiego

Mgr Artur Winnicki jest funkcjonariuszem Policji. Urodził się 19 sierpnia 1983 roku w Starachowicach. W 2003 roku rozpoczął pracę w Policji przechodząc podstawowe szkolenie zawodowe w Szkole Policji w Słupsku i rozpoczynając służbę w Oddziale Prewencji Policji w Warszawie, a następnie w Wydziale Ochrony Placówek Dyplomatycznych Komendy Stołecznej Policji.

W 2004 roku rozpoczął pracę w Komendzie Powiatowej Policji w Sławnie na stanowiskach w oddziałach prewencji, którą kontynuował do 2007 roku. W latach 2007-2013 pełnił służbę na stanowiskach związanych z pracą zespołów dyżurnych w charakterze pomocnika dyżurnego a następnie dyżurnego. Od 2013 roku rozpoczął pracę w charakterze wykładowcy w Szkole Policji w Słupsku w Zakładzie Prewencji i Ruchu Drogowego, a od 2019 roku związał się dodatkowo z Akademią Pomorską w Słupsku.

W trakcie swojej służby kontynuował naukę na studiach wyższych. W 2009 roku ukończył studia licencjackie z zakresu pedagogiki w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. W 2011 roku ukończył na powyższej uczelni studia magisterskie i uzyskał tytuł magistra politologii. Ukończył ponadto szkolenie pedagogiczne dla kadry dydaktycznej Szkoły Policji w Słupsku oraz uczestniczył w warsztatach dotyczących budowania bezpieczeństwa sił porządkowych Unii Europejskiej „LET4CAP” w 2019 roku. Legitymuje się również znajomością języka angielskiego na poziomie B2.

W chwili złożenia rozprawy doktorskiej opublikowała 3 artykuły naukowe (w tym jeden znajdujący się na liście czasopism punktowanych), uczestniczył w opracowaniu materiałów dydaktycznych dla słuchaczy Szkoły Policji w Słupsku (3 aktywności), a także posiada dość bogate doświadczenia dydaktyczne i popularyzujące naukę oraz inne osiągnięcia wskazujące na jego naukowe inklinacje predysponujące go do pracy naukowej w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Reasumując można stwierdzić, że mgr Artur Winnicki legitymuje się wykształceniem i doświadczeniem zawodowym niezbędnym do pracy badawczo-dydaktycznej, a także kompetencjami uprawniającymi go do zajmowania się zagadnieniami stanowiącymi przedmiot jego rozprawy doktorskiej, który mieści się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Spełnia też wszelkie wymogi formalne do podejmowania czynności o nadanie stopnia naukowego doktora w przedmiotowej dyscyplinie.

3. Ocena strony metodologicznej rozprawy doktorskiej

Nauki o bezpieczeństwie z formalno-prawnego punktu widzenia stały się w Polsce odrębną dyscypliną naukową stosunkowo niedawno, bo dopiero w 2011 roku. Nadanie im tego statusu wynikało z narastającego zainteresowania szeroko rozumianym bezpieczeństwem, wyrażanego m.in. coraz liczniejszymi pracami naukowymi. Z perspektywy metodologii ogólnej każda dyscyplina naukowa powinna spełnić trzy kryteria, aby uznać jej odrębność: po pierwsze powinna mieć wyodrębniony przedmiot badań, po drugie posługiwać się

charakterystycznym dla siebie system pojęć podstawowych i wreszcie po trzecie posługiwać się swoistym warsztatem metodologicznym. Zdaniem wielu specjalistów przedmiot badań nauk o bezpieczeństwie obejmuje przede wszystkim systemy bezpieczeństwa, których badanie powinno opierać się na systemowych metodach badawczych. Z drugiej strony nauki o bezpieczeństwie usytuowane są w obrębie nauk społecznych, co wynika z przyjęcia tezy, że bezpieczeństwo jest procesem społecznym, a przez co, jak sądzi wielu naukowców, w jego badaniu powinno się analizować różne podmioty i aspekty bezpieczeństwa, analizować je z perspektywy człowieka, grup społecznych, ludzkich zbiorowości, całego społeczeństwa czy społeczności międzynarodowej, analizować je z perspektywy społecznej, kulturowej, ekologicznej, militarnej, politycznej czy prawnej, a także sięgać po sprawdzone w naukach społecznych metody badań. W tym ujęciu badania obejmujące problematykę bezpieczeństwa powinny charakteryzować się pluralizmem metodologicznym, epistemologicznym czy ontologicznym, a także interdyscyplinarnością.

Rozprawa doktorska mgr. Artura Winnickiego wpisuje się zarówno w pierwszy, jak i drugi sposób postrzegania bezpieczeństwa, bezpieczeństwa w ujęciu systemowym (funkcjonowania określonych systemów bezpieczeństwa, w tym wypadku systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego), jak również jako procesu społeczno-kulturowego, w którym szeroko rozumiana kultura (w tym jej wytwory techniczne) tworzy warunki do zapewnienia bezpieczeństwa człowiekowi i ludzkim zbiorowościom, a także całej naszej ludzkiej cywilizacji. Przedmiotem badań podjętych na potrzeby przedstawionej do recenzji dysertacji są przede wszystkim uwarunkowania funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji oraz przyjęte w nich rozwiązania organizacyjno-prawne i techniczne, które wspomagają pracę służby dyżurnej. Praca ma charakter interdyscyplinarny prezentując zagadnienia z perspektywy prawnej, socjologicznej, pedagogicznej, technicznej, prakseologicznej a przede wszystkim z perspektywy sekuritologicznej, nawiązując do funkcjonowania systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego, w którym formacje policyjne odrywają kluczową rolę. Mając na uwadze powyższe można uznać, że **praca wpisuje się w dyscyplinę nauki o bezpieczeństwie.**

Zgodnie z art. 13. 1. ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, rozprawa doktorska powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. **Problem naukowy** to z kolei pewna luka w całokształcie wiedzy naukowej, swoisty stan niewiedzy, bądź nie w pełni uzasadnione i empirycznie potwierdzone tezy, poglądy a nawet teorie naukowe, które wymagają wyjaśnienia bądź weryfikacji, to wreszcie brak odpowiedzi na istotne i obiektywne pytania, których nie

dostarcza nauka. Przedłożona do recenzji rozprawa wypełnia niewątpliwie lukę w wiedzy naukowej związanej z funkcjonowaniem służb dyżurnych i organizacją stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji, bowiem dotychczas problem ten opisywany jest w literaturze przedmiotu głównie od strony wiedzy potocznej o charakterze praktycznym i widoczny jest brak prac o charakterze empirycznym w tym zakresie. Szkoda tylko, że Autor rozprawy nie wskazał problemu naukowego w sposób jednoznaczny w rozdziale pierwszym, w którym zawarł założenia metodologiczne prowadzonych przez siebie badań, co świadczyłoby o tym, że w sposób w pełni świadomy przystępuje do jego rozwiązania w drodze zarówno badań teoretycznych jak i empirycznych (choć wskazał problemy badawcze, to w metodologii badań społecznych wyraźnie rozróżnia się te dwa pojęcia). W rozprawie zabrakło też moim zdaniem wniosków z systematycznego przeglądu literatury i oceny przez Autora aktualnego stanu rozwoju refleksji naukowej nad problemem, który stał się przedmiotem jego pracy badawczej. Autor rozprawy nie wskazuje też jednoznacznie, co w jego intencji stanowi o oryginalności rozwiązania powyższego problemu, jakkolwiek analizując treść rozprawy można wskazać, przynajmniej na trzy oryginalne moim zdaniem elementy: po pierwsze, próbę wprowadzenia do obiegu naukowego zagadnień dotyczących funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji; po drugie, zastosowanie modelu triangulacyjnego w badaniach empirycznych łączącego elementy badań jakościowych prowadzonych w oparciu o krytyczną analizę dokumentów zastanych (w tym aktów prawnych, regulaminów, instrukcji, programów szkolenia), a także badań ilościowych prowadzonych w oparciu o między innymi o technikę badań ankietowych; wreszcie po trzecie, zastosowanie autorskiego narzędzia badawczego w postaci kwestionariusza ankiety i kwestionariusza wywiadu, a także ciekawych analiz związanych z zastosowaniem metody analizy przypadków.

Temat pracy „UWARUNKOWANIA SŁUŻBY ZESPOŁÓW DYŻURNYCH I ORGANIZACJI STANOWISK KIEROWANIA W POLICJI” został sformułowany poprawnie i odpowiada mu treść dysertacji. Temat wynika z osobistych preferencji Autora i jego doświadczenia zawodowego. Jest niewątpliwie użyteczny społecznie i wypełnia, jak już wspomniano wcześniej, swoistą lukę w wiedzy dotyczącej organizacji i funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji.

Pod względem metodologicznym poddana recenzji rozprawa nie budzi większych zastrzeżeń formalnych i odpowiada regułom i zasadom przyjętym dla tego typu prac badawczych, czyli prac o charakterze empirycznym, wykorzystujących hipotetyczno-dedukcyjny model badań. Autor przedstawił w rozdziale pierwszym rozprawy ogólne założenia badawcze, zarysowując sytuację problemową, która stała się z kolei punktem wyjścia

do badań własnych. Określił też problemy badawcze, cele i przedmiot badań, a także sformułował hipotezy robocze. Wskazał zastosowane przez siebie metody badawcze, odwołując się głównie do metodologii stosowanej w badaniach społecznych.

Na potrzeby badań Autor rozprawy określił w sposób poprawny przedmiot badań, który opisano wcześniej, a także cele i problemy badawcze. Zdefiniowany przez niego problem główny przyjął postać pytania: *Jakie rozwiązania formalnoprawne, organizacyjne i techniczne należałoby przyjąć, aby usprawnić służbę na stanowisku kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji?* (rozprawa, s. 14). Moim zdaniem przedstawiony przez Autora problem powinien być jeszcze uzupełniony o uwarunkowania pedagogiczne, bowiem w treści rozprawy i w swoich badaniach przeanalizował i odniósł się do kwestii przygotowania i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy pracujących na stanowiskach kierowania. Do tak sformułowanego problemu głównego określił problemy szczegółowe (łącznie 4 problemy), poddając problem główny procesowi operacjonalizacji, co jest zabiegiem wskazanym i zdecydowanie potrzebnym. Sam sposób sformułowania problemów nie budzi moich zastrzeżeń. Przedstawione przeze mnie uwagi nie wpływają na wartość merytoryczną pracy, ale powinniśmy pamiętać, że oceniając dysertację zwracamy uwagę na to, czy jej autor opanował warsztat metodologiczny, a to możemy ocenić dokładnie analizując koncepcję badań, stąd jej opis jest tak ważny dla recenzenta.

Analizując treść opisu metodologicznego badań nasuwa się jeszcze kilka innych ogólnych uwag ważnych z perspektywy oceny końcowej całej rozprawy. Szczególnie istotny jest w tym względzie sposób podejścia przez mgr. Artura Winnickiego do procedury badań, a właściwe stopnia szczegółowości jej opisu. Badania których się podjął, głównie w ich części empirycznej, realizowane były według reguł hipotetyczno-dedukcyjnych. Reguły te są z kolei stosowane powszechnie w modelu badań ilościowych, przez co narzucają określone zasady postępowania w całej procedurze badawczej. Jedną z tych zasad jest konieczność zdefiniowania hipotez roboczych, co uczynił, ale także określenia zmiennych i wskaźników do badań, czego w opisie przyjętej przez Autora metodologii zabrakło. W praktyce badań tego typu, brak wyraźnego określenia hipotez, zmiennych czy wskaźników może utrudniać właściwą konstrukcję narzędzi badawczych i w konsekwencji może wprowadzić chaos na etapie analizy wyników badań, bowiem dopiero poprawnie określone zmienne i przypisane do nich wskaźniki dają się mierzyć i poddawać rzetelnym procesom analizy i oceny, a przyjęte hipotezy robocze dają się obiektywnie weryfikować. Oczywiście dopuszczalne jest, szczególnie w procedurze i modelu badań jakościowych (które de facto są dominujące w procedurze przyjętej przez Autora rozprawy), pominięcie tych procedur, nie mniej jednak, gdyby Autor dysertacji opisał

w sposób jednoznaczny jaki przyjął model badań (badań jakościowych, ilościowych czy też model triangulacyjny) i uzasadnił, dlaczego przyjął taki sposób podejścia a nie inny, nie wzbudziłoby to moich wątpliwości, a tak musiałem się opierać się na swojej intuicji i w sposób pośredni, poprzez analizę treści rozdziałów, w których opisano wyniki badań, dokonać pełnej oceny ich wartości i zgodności z zasadami, jaki narzuca nam naukowy sposób badania i opisu otaczającej nas rzeczywistości.

Ale jest też uwaga zdecydowanie na plus Autora rozprawy. Tym **dużym plusem jest sposób podejścia do części prognostycznej jego badań empirycznych, gdzie przedstawił koncepcję zmian w systemie funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji** (na uwagę zasługuje szczególnie przejęta przez niego procedura badań i wnikliwość w dociekaniu do istoty problemu, a przez to i trafność w formułowaniu wniosków).

Pomijając moje uwagi co do opisu samej procedury badań, **sposób przeprowadzenia badań, a przede wszystkim sposób opisu wyników badań i przyjęte w tym zakresie przez Autora procedury badań ocenić należy bardzo wysoko**. Praca opiera się bowiem na bardzo solidnych podstawach, na które składają się wyniki badań zarówno teoretycznych, jak i empirycznych. Autor rozprawy przeanalizował wszystkie, istotne z punktu widzenia przedmiotu badań dokumenty i przeprowadził badania ankietowe (w tym wywiady eksperckie), co jest zabiegiem trudnym i czasochłonnym, a ponadto wprowadził do opisu wyników badań empirycznych wyniki analiz studiów przypadków, co uzasadnia dodatkowo przyjęte przez niego tezy czy wnioski. **To wszystko przyczyniło się do mojej wysokiej oceny walorów naukowych, w tym metodologicznych samej rozprawy.**

Reasumując ocenę strony metodologicznej rozprawy należy podkreślić, że przedstawione przeze mnie niedociągnięcia, sprowadzające się wyłącznie do sposobu opisu strony metodologicznej badań nie mają takiej wagi, aby w zasadniczy sposób wpłynąć na ostateczną, zdecydowanie pozytywną w mojej ocenie wartość metodologiczną samej dysertacji. Dobór metod badawczych można bowiem ocenić pozytywnie, nie budzi większych zastrzeżeń również sama procedura badawcza. Przyjęte przez siebie założenia metodologiczne Autor dysertacji realizował w sposób konsekwentny, dostosowując się do reguł logicznych co świadczy o tym, że jest gotowy do tego, by w pełni ukształtować u siebie „świadomość metodologiczną” i rozwinąć kompetencje cechujące dobrego badacza, podejmując już samodzielnie badania naukowe, a przede wszystkim uniknąć w przyszłości błędów, które mogłyby zaważyć o wartości wyników prowadzonych przez niego badań.

4. Ocena struktury i zawartości merytorycznej rozprawy

Pod względem merytorycznym pracę ocenić należy na bardzo dobrym poziomie. Czyniąc organizację systemu kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji jako podstawę i punkt wyjścia do badań teoretycznych i empirycznych, opierając się na własnych doświadczeniach związanych z pracą w strukturach systemu, Autor rozprawy wpisuje się w szeroki dyskurs nad sposobem współczesnego podejścia do zagadnień bezpieczeństwa, jego istoty, komplementarności, sposobu interpretacji i badania, w tym badania w oparciu o wiedzę praktyczną i osobiste doświadczenie. Niewątpliwie recenzowana rozprawa poszerza wiedzę o systemie bezpieczeństwa i porządku publicznego, a przede wszystkim o sposobie współczesnego podejścia do procesu kierowania działaniami operacyjnymi w Policji.

Autor podzielił całość opracowania na pięć rozdziałów. W pierwszym zaprezentował całą stronę metodologiczną badań, a w pozostałych przedstawił wyniki swoich badań zarówno teoretycznych, jak i empirycznych. Całą konstrukcję merytoryczno-logiczną zamykają uogólnienia i wnioski przedstawione w postaci zakończenia, bibliografia oraz załączniki (w aneksach zamieszczone zostały wykorzystane przez Autora rozprawy narzędzia badawcze). Szkoda, że w zakończeniu zabrakło jednoznacznego odniesienia się Autora do poziomu osiągnięcia celów jego badań, a także jednoznacznego odniesienia się do wyników weryfikacji przyjętych przez niego hipotez. **Zatem pod względem formalnym struktura pracy nie budzi większych zastrzeżeń.**

We wstępie Autor rozprawy przedstawił ogólne wprowadzenie w temat i przedmiot swoich badań oraz opis struktury pracy, w tym nakreślił ogólnie zawartość poszczególnych rozdziałów.

Rozdział pierwszy jego dysertacji to opis przyjętej przez niego metodologii badań. Rozpoczął go, co jest zabiegiem ważnym i poprawnym metodologicznie od przedstawienia przedmiotu i celów badań. Zarówno przedmiot jak i cele badań zostały sformułowane poprawnie i są powiązane z problemami badawczymi. W drugim podrozdziale przedstawił problemy i hipotezy badawcze, do których uwagi przedstawiono przy opisie metodologicznej strony jego badań. W sposób przejrzysty i szczegółowy przedstawił też przyjęte na potrzeby badań metody, techniki i narzędzia badawcze. W tej części zabrakło mi jednak opisu przyjętego przez niego modelu badań, który jak wspomniałem wcześniej przyjął postać modelu triangulacyjnego. Opisał szczegółowo, co warto uznać jako plus ograniczenia badań, a w ostatnim z podrozdziałów opisał, również poprawnie i szczegółowo, organizację i przebieg badań. W rozdziale tym zabrakło mi, o czym wspomniałem wcześniej,

przedstawienia typologii zmiennych i wskaźników przyjętych w badaniach w ich części empirycznej.

Rozdział drugi poświęcił z kolei na analizę rozwiązań formalnoprawnych dotyczących realizacji zadań na stanowiskach kierowania oraz oczekiwania służby dyżurnej z jednostek organizacyjnych Policji w tym zakresie. Analizę rozpoczął od opisanie regulacji wewnątrzresortowych dotyczących pełnienia służby na stanowisku kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji. Analiza ta została przeprowadzona poprawnie i zagadnienia opisane wyczerpująco. Drugi podrozdział zatytułował „Ograniczenia w realizacji zadań przez służbę dyżurną wynikające z niedoskonałych przepisów resortowych”. Treść podrozdziału jest przedstawiona poprawnie, jakkolwiek mam zastrzeżenia co do tytułu podrozdziału. Zalecałbym Autorowi rozprawy większą rozwagę przy formułowaniu pewnych tez i to już w tytule podrozdziału, a konkretnie użycia sformułowania „niedoskonałe przepisy resortowe”. O ich niedoskonałości możemy bowiem wnioskować po przeprowadzeniu szczegółowych badań, a nie na podstawie przyjętej hipotezy. Takie jednoznaczne stawianie pewnych tez może sugerować bezsensowność badań, bowiem po co analizować przepisy skoro z góry wiadomo, że są niedoskonałe. Oczywiście nie jest to niedociągnięcie, które podważa zawartość merytoryczną podrozdziału, ale raczej moja uwaga, aby rozważniej formułować pewne tezy i wpisywać je w tytule podrozdziałów. Cały rozdział oceniam pozytywnie.

Kolejny, trzeci rozdział poświęcony został przez Autora rozprawy na opisanie zagadnień związanych z organizacją systemu i przygotowaniem specjalistów na potrzeby funkcjonowania stanowisk kierowania, co znalazło odzwierciedlenie w jego tytule „Organizacja i przygotowanie policjantów do służby na stanowiskach kierowania w Policji”. Rozdział składa się z sześciu podrozdziałów. W pierwszym opisał strukturę stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji. Drugi poświęcił na przybliżenie zagadnień dotyczących zadań policjantów pełniących służbę na stanowiskach kierowania, a kolejny na opis zadań i obowiązków dyżurnego wynikających z przepisów resortowych. Czwarty podrozdział poświęcony został przez Autora na przybliżenie problemu niedoboru wykwalifikowanych zasobów kadrowych oraz nadmiaru obowiązków służbowych wpływających na jakość zadań wypełnianych przez służbę dyżurną. W piątym opisał szkolenie i doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy służby dyżurnej jednostek organizacyjnych Policji, a w szóstym programy szkolenia i doskonalenia zawodowego adresowane do funkcjonariuszy pełniących służbę na stanowiskach kierowania. Zakres merytoryczny rozdziału, wyniki analiz przedstawionych przez Autora dysertacji, jak również wnioski, które przedstawił w tym zakresie można ocenić pozytywnie.

Równie wysoko można ocenić kolejny, czwarty rozdział, który jest efektem przeprowadzonych przez niego badań empirycznych dotyczących technicznych systemów wsparcia stanowisk kierowania. Rozdział ten został zatytułowany: „Poziom zaawansowania technologicznego stanowisk kierowania w Policji”. Poruszone w nim zagadnienia odnoszą się głównie do uwarunkowań technicznych funkcjonowania stanowisk kierowania. Autor podzielił go na dwa podrozdziały. W pierwszym z nich opisał szczegółowo rozwiązania i technologie teleinformatyczne wykorzystywane obecnie w jednostkach organizacyjnych Policji. Znajdujemy w nim między innymi: opis Systemu Wspomagania Dowodzenia i wyposażenia centrów powiadomienia ratunkowego, opis Krajowego Systemu Informacyjnego Policji, Systemu Wspomagania Obsługi Policji oraz Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości Policji. W drugim opisał szczegółowo ograniczenia wynikające z braku rozwiązań dla rozwoju i modernizacji infrastruktury teleinformatycznej na stanowiskach kierowania. Rozdział można ocenić pozytywnie.

Ostatni rozdział ma charakter prognostyczno-projektujący o czym świadczy jego tytuł: „Propozycje nowych rozwiązań pozwalających na efektywniejszą organizację i funkcjonowanie stanowisk kierowania w Policji”. Stanowi on sumaryczne zestawienie wyników badań empirycznych, dla których zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Autor dysertacji przedstawił w nim propozycje zmian w czterech podstawowych grupach uwarunkowań funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji: formalnoprawnych, organizacyjnych, pedagogicznych (związanych m.in. z procesem przygotowywania i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy) oraz technicznych. Jest to rozdział wartościowy poznawczo i mający duże walory praktyczne, bowiem zawarte w nim wnioski można wykorzystać w praktyce do doskonalenia systemu kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji. Cały rozdział oceniam, tak zresztą jak poprzednie pozytywnie.

Ostatnią część dysertacji stanowią uogólnienia i wnioski zawarte w zakończeniu. Autor dysertacji odniósł się w nich do problemów badawczych oraz przedstawił główne wnioski z badań. Szkoda, że w zakończeniu zabrakło szczegółowego odniesienia się Autora do stopnia osiągnięcia celów i wyników pełnej weryfikacji przyjętych hipotez.

Proces wnioskowania, którego celem jest zwarte i przejrzyste sformułowanie najistotniejszych wyników zrealizowanych badań oraz zaprezentowanie swoich autorskich propozycji dotyczących zmiany obowiązującego w Polsce modelu funkcjonowania stanowisk kierowania został przeprowadzony poprawnie. Na uwagę i pozytywną ocenę zasługuje fakt, że Autor osiągnął przyjęte dla badań cele, jakkolwiek nie wskazał tego w sposób jednoznaczny w zakończeniu dysertacji, o czym wspomniano powyżej.

Zaprezentowany układ pracy i jej zakres treściowy nie budzą zastrzeżeń. Wyróżnione w rozdziałach problemy mieszczą się w tytułowej tematyce, a ich kolejność wynika z logiki przyjętej narracji. Z merytorycznego punktu widzenia praca tworzy więc zwartą całość, w której podjęto podstawowe wątki mieszczące się w obrębie teoretycznych i praktycznych aspektów funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji w kontekście systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Pomimo wskazanych w recenzji drobnych poniekąd niedociągnięć i kontrowersji, które ze strony recenzenta mają charakter pomocy i wskazania Autorowi dysertacji jak uniknąć potencjalnych zarzutów pod kątem wartości metodologicznej i merytorycznej jego perspektywicznej, samodzielnej pracy badawczej, należy podkreślić, że **jest to praca wartościowa poznawczo, oparta na solidnych podstawach naukowych**. Niewiele jest bowiem w Polsce prac, które funkcjonowanie stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji ujmują w sposób, jak na rozprawę doktorską, innowacyjny i holistyczny, z zachowaniem podstawowych reguł stosowanych w badaniach społecznych. Niekwestionowaną wartością poznawczą pracy jest niewątpliwie krytyczna analiza aktualnie obowiązujących rozwiązań stosowanych w Policji przy organizacji stanowisk kierowania, a także proponowane przez Autora rozwiązania, które po ocenie eksperckiej, mogą stanowić punkt wyjścia do doskonalenia przedmiotowego systemu. **Strona językowa rozprawy nie budzi również większych zastrzeżeń, zatem można jednoznacznie stwierdzić, że Autor rozprawy opanował technikę pisania prac naukowych na bardzo dobrym poziomie.**

5. Konkluzje końcowe

Reasumując całość rozprawy doktorskiej można przyjąć, że:

- praca od strony formalnej nie budzi większych zastrzeżeń (temat pracy sformułowano poprawnie, jej struktura merytoryczno-logiczna odpowiada standardom przyjętym dla tego typu prac);
- rozprawa jest niewątpliwie oryginalnym rozwiązaniem problemu naukowego, przez co spełnia wymogi określone w art. 13. 1. ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki;
- Autor rozprawy jest przygotowany do samodzielnego prowadzenia badań naukowych, głównie badań społecznych w obszarze bezpieczeństwa;
- brak określenia zmiennych i wskaźników do badań wymaga wyjaśnienia ze strony Autora dysertacji, gdyż nie są co prawda opisane w treści wprowadzenia do rozprawy,

ale z drugiej strony konstrukcja narzędzi badawczych i sposób prezentacji wyników badań świadczą, że były formułowane na etapie prac koncepcyjnych (proponuję, aby w trakcie publicznej obrony rozprawy przedstawił zastosowaną przez siebie typologię zmiennych i wskaźników by rozwiązać wszelkie wątpliwości);

- wysoko należy ocenić wartość merytoryczną pracy, której treść posiada duże walory poznawcze i oparta jest na solidnych podstawach naukowych, a także wskazuje, że jej Autor posiada dość głęboką wiedzę teoretyczną z zakresu nauk o bezpieczeństwie;
- wyjaśnienia w trakcie publicznej obrony rozprawy wymaga aktualny stan rozwoju refleksji naukowej nad przedmiotem badań, bowiem w treści rozprawy nie zostało to jednoznacznie wyartykułowane;
- wysoko należy za to ocenić zaprezentowane przez Autora dysertacji propozycje zmian organizacji stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji;
- Autor w mojej opinii opanował technikę pisania prac naukowych na bardzo dobrym poziomie i spełnia inne wymogi formalne niezbędne w procedurze postępowania o nadanie stopnia doktora.

Rozprawę oceniam ogólnie jako dojrzałą publikację. Autor ze stosunkowo dużą swobodą analizuje i opisuje kwestie formalne, prawne, techniczne i organizacyjne związane z funkcjonowaniem stanowisk kierowania w jednostkach Policji, odwołując się zarówno do dorobku nauk o bezpieczeństwie, jak i teorii systemów czy prakseologii. Może ona stanowić przyczynek do dalszych badań związanych z poprawianiem jakości funkcjonowania systemu kierowania w Policji. Wskazane przez recenzenta uchybienia bądź kwestie dyskusyjne są w stosunku do całości pracy mało znaczące i łatwe do wyeliminowania w toku dalszej kariery naukowej Autora. Nie mogą one w żaden sposób wpływać na ogólną – zdecydowanie pozytywną ocenę całej, przedstawionej do recenzji pracy. Uznaję ją za pracę wartościową głównie ze względów poznawczych i pragmatycznych.

Rozprawa doktorska autorstwa mgr. Artura Winnickiego spełnia wymogi dla prac doktorskich określone w art. 13. ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1789, ze zmianami, w związku z art. 179 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dz. U z 2018, poz. 1669), w której sformułowano wymóg, iż „rozprawa doktorska powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego lub artystycznego oraz wykazywać ogólną wiedzę

teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej lub artystycznej, a także umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej”.

Praca stanowi oryginalne i innowacyjne rozwiązanie problemu naukowego, który obejmuje w zakresie merytorycznym zagadnienia dotyczące funkcjonowania stanowisk kierowania w jednostkach organizacyjnych Policji. Jej strona merytoryczna wskazuje, że jej Autor posiada dość szeroką wiedzę merytoryczną obejmującą przedmiot badań, a z kolei strona metodologiczna, że Autor rozprawy posiadał umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Wobec tych jej zalet mogę zarekomendować jej dopuszczenie do publicznej obrony.

Na koniec chciałbym pogratulować Autorowi dysertacji podjęcia się trudu przeprowadzenia badań i napisania pracy, która porusza problematykę funkcjonowania systemów kierowania w Policji, problematykę niezmiernie ważną i istotną z punktu widzenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

dr hab. Andrzej Urbanek, prof. AP w Słupsku

